

İki edebiyat dostunun mektuplaşması

EDEBİYAT GÜNDEMİ

Doğan Hızlan

dhizlan@hurriyet.com.tr

Bu türün olağan üstü örneklerini okumak, gitgide güçlenen bir dostluğun izini sürmek ve dönemin edebiyat dünyasını öğrenmek isterseniz, Behçet Necatigil'le Kâmuran Şipal'in mektuplaşmalarının yer aldığı 'Dar Bir Çember İçinde'yi kaçırmayın.

k

itabın adı, 'Dar Bir Çember İçinde'. İki iyi edebiyatçı ve iki iyi dostun, Behçet Necatigil'le Kâmuran Şipal'in mektuplarını

okurken, ilk saptamalarını:

● **Birbirlerinin yazdıklarını beğenirlerse övüyorlar, beğenmezlerse eleştiriyorlar. Sahih duyguların mektupları bunlar.**

● **İster Türkiye'de, ister Almanya'da olsunlar; Alman edebiyatının önemli adlarını okurken, çevirirken Türk edebiyatının güncel adlarını da unutmuyorlar. Okuyorlar, değerlendiriyorlar.**

● **Güncelik yaşamları üzerine birbirlerine bilgi veriyorlar. Özlemlerini dile getiriyorlar. Huzuru edebiyatta bulan iki usta.**

● **Behçet Necatigil, onun teliften uzak durmaması için durmadan hatırlatmalarda bulunuyor. Çeviri yüzünden yazmayı ihmal etmesin diye de...**

● **Yazmanın yanı sıra çevirinin de püf noktalarını bu mektuplarda bulabilirsiniz.**

Kendi âleminde

İlk sayfada bir fotoğraf: "Kâmuran Şipal (karşısında) ve Ali Tanyeri ile birlikte Kırık Çatal meyhanesinde, 6 Nisan 1974, Cumartesi." Bu üçlünün Narlıkapı'daki buluşmalarına zaman zaman ben de katılırdım.

Ayşe Sarısayım'ın 'Sunu'sundan bir bölüm: " 'Dar Bir Çember İçinde', Behçet Necatigil ile Kâmuran Şipal'in 1948'le 1972 yılları arasında birbirlerine yazdıkları 32 mektubu bir araya getiriyor. Uzun yıllar süren ve gitgide güçlenen bir dostluğun izini sürdüğümüz mektuplarda, iki edebiyatçının yaşamlarının, yazı ve çeviri uğraşlarının, edebiyat anlayışlarının yanı sıra dönemin edebiyat ortamının ipuçları da görülüyor. Almanya'dan yazdığı bir mektubunda, 'Dönüp duruyorum dar bir çember içinde' diyen Şipal'e aynı metaforla seslenir Necatigil; 'Ben kendi âlemimdeyim, yani bildiğin ve gittikçe daralan çemberim-

de.' 'Yazılmadan kaldı bazı şeyler, gene de yazılmış kadar oldu' diyordu bir mektubunda. Umarım şimdi de öyle oldu."

Şipal'den Necatigil'e:

"Epey zamandır görüşemiyoruz. Bu ayki 'Varlık'ta çıkan 'Çevre' şiirini okudum. 'Lamba' şiirini sevdiğim kadar bu şiiri de sevdim."

Necatigil'den Şipal'e:

"Aziz dost Şipal,

Mektubunun cevabı elbet ünlü yerlerden birinde yazılmaydı. Şişhane kahvesinde yazıyorum."

Benim notum: Şişhane'den köprüye dönerken sağ tarafta camlı bir kahve, akşam güneşi vurduğunda hoş bir yer olurdu. Bir akşam, bir şiirin notlarını alırken yanındaydım.

Edebiyat lezzeti

Şipal'den Necatigil'e:

"Behçet,

Sevinçli haberlerle donatılmış mektubunu ve dergileri aldım. 'Dava' çevirisinin olumlu bir etki uyandırdığına sevindim. Bu durumda Kafka'nın diğer eserlerini de çevirmek bournuza borç oldu."

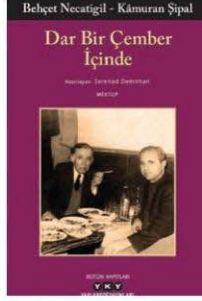
Mektuplaşmalarda birbirlerinin çalışmalarından haber verirler. **Necatigil de ona gönderdiği mektupta Knut Hamsun çevirisini yarıladiğından söz etmiş.** İki dostun yazdığı mektuplarda çalışmalarının yanı sıra mekân, yer tasvirleri de vardır.

Şipal'den Necatigil'e: "Behçetçğim bu mektubu bir parktan yazıyorum. Oturduğum yer daire şeklinde bir havuzun başı. Yeşil suları var."

Necatigil'in radyo oyunlarına ayrı bir sevgim vardır. **Şipal de Necatigil'in üslubunun, başka yazarların radyo oyunlarından çok daha sarıcı ve sarsıcı olduğunu belirtiyor.**

Mektup türünün olağanüstü örnekleri bu mektuplar. Dönemin edebiyat dünyasını da bu bireysel yazışmalardan öğrenebilirsiniz.

Edebiyat lezzetinin ne olduğunu bu mektuplardan anlamak mümkün.

★★★★★

Hazırlayan:
Serenad Demirhan
Yapı Kredi
Yayımları
128 sayfa
12 TL